

stwu „Polskie Koleje Państwowe” zarząd wszystkich lub niektórych kolei prywatnych”.

4) W art. 3 słowa: „są w czasie wojny zobowiązane” zastępuje się słowami: „obowiązane są w warunkach, przewidzianych w art. 1”, słowa: „związanych z celami wojennymi” zastępuje się słowami: „związanych z kolejnictwem”, słowo „Ministerstwa” zastępuje się słowem „Ministra”.

5) W art. 5 słowa: „wymagań wojennych” zastępuje się słowami: „zadań Ministra Spraw Wojskowych lub innej powołanej do tego władzy wojskowej”.

6) Art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Funkcjonariusz kolei żelaznej, który w warunkach, przewidzianych w art. 1, porzuca samowolnie służbę, albo umyślnie narusza lub zaniedbuje obowiązki służbowe, albo też dopuszcza się umyślnie innego działania lub zaniechania, obniżającego sprawność kolei żelaznej lub zagrażającego ruchowi kolejowemu, ulega karze więzienia do lat pięciu, o ile w czynie tym nie mieszczą się znamiona przestępstwa, zagrożonego karą surowszą.

W warunkach, przewidzianych w art. 1, może Prezydent Rzeczypospolitej drogą rozporządzenia, wydanego na wniosek Ministra Spraw Wojskowych, poddać funkcjonariuszów kolei żelaznych właściwości sądów wojskowych za przestępstwa, polegające na czynach, wymienionych w ust. 1”.

7) Art. 7 otrzymuje brzmienie:

„W warunkach, przewidzianych w art. 1, każdy funkcjonariusz kolei żelaznej aż do 60 roku życia włącznie, o ile w myśl obowiązujących ustaw nie podlega obowiązkowi wojskowej służby czynnej, służby w rezerwie i w pospolitem ruszeniu, może być odpowiednio do swych kwalifikacyj i specjalności powołany do wojskowej służby kolejowej.

Ponadto mogą być wówczas powołani do wojskowej służby kolejowej i ci obywatele Państwa Polskiego aż do 60 roku życia włącznie, którzy:

a) byli pracownikami kolejowymi, albo

b) pozostawali, choćby tylko czasowo, w wojskowej służbie kolejowej w czasie wojny w jakimkolwiek państwie, albo

c) mają fachowe wykształcenie lub fachową praktykę w powyższej dziedzinie,

— o ile w myśl obowiązujących ustaw nie podlegają obowiązkowi wojskowej służby czynnej, służby w rezerwie i pospolitem ruszeniu”.

8) Art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Ilość i kategorie osób, które mają być powołane na podstawie art. 7, ustali Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Uposażenie, względnie wynagrodzenie funkcjonariuszów państwowych i funkcjonariuszów przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” na wypadek powołania do służby wojskowej normują osobne przepisy. Uposażenie innych osób, powołanych na podstawie art. 7, ustali Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami”.

9) Art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Osoby, powołane w myśl art. 7 do wojskowej służby kolejowej, stają się osobami wojskowymi, podlegającymi narówni z innymi osobami wojskowymi władzom, ustawom i sądom wojskowym i jako takie składają przysięgę wojskową”.

10) W art. 11 słowa: „Ministerstwem Kolei Żelaznych” zastępuje się słowami: „Ministrem Komunikacji”.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Komunikacji i innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Komunikacji: *Kühn*

845.

KONWENCJA KONSULARNA

między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców, podpisana w Belgradzie dnia 6 marca 1927 roku.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 17 marca 1931 r. — Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 269).

Przekład.

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia szóstego marca tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku podpisana została w Belgradzie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców konwencja konsularna, o następującem brzmieniu dosłownem:

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

NOUS, IGNACY MOŚCICKI,

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront,
Salut:

Une Convention Consulaire ayant été signée entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes à Belgrade le six mars mil neuf cent vingt sept, Convention dont la teneur suit:

KONWENCJA KONSULARNA

pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców.

Rzeczpospolita Polska i Królestwo Serbów, Chorwatów i Słoweńców, pragnąc ułożyć się co do dopuszczenia na swych odnośnych terytorjach urzędników konsularnych oraz ustalić wzajemne prawa, przywileje i immunitety Konsulów Generalnych, Konsulów, Wicekonsulów i Agentów Konsularnych, jak również określić ich zakres władzy, postanowiły zawrzeć konwencję konsularną i w tym celu miaowały swymi pełnomocnikami:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

Pana Zdzisława OKECKIEGO, Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Polski w Białogrodzie i

Pana Karola POZNAŃSKIEGO, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Spraw Zagranicznych;

Jego Królewska Mość Król Serbów, Chorwatów i Słoweńców:

Pana Doktora Ninko PERITCH, Ministra Spraw Zagranicznych Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców,

KTÓRZY, po przedstawieniu sobie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł I.

Konsulowie Generalni, Konsulowie, Wicekonsulowie i Agenci Konsularni będą mogli być urzędnikami konsularnymi zawodowymi (consules missi), lub urzędnikami honorowymi (consules electi).

Każda z Wysokich Umawiających się Stron władna będzie ustanawiać w portach, miastach i miejscowościach drugiej Strony Konsulów Generalnych, Konsulów, Wicekonsulów lub Agentów Konsularnych. Wyższe Umawiające się Strony zastrzegają sobie jednak prawo wskazania miejscowości, do których dopuszczenie urzędników konsularnych uważać będą za niepożądane; rozumie się, że zastrzeżenie to nie będzie mogło być stosowane względem jednej ze Stron bez jednoczesnego zastosowania go do wszystkich mocarstw.

Artykuł II.

Konsulowie będą wzajemnie dopuszczeni i uznani zgodnie z przepisami i formalnościami obowiązującymi w Państwie, przyjmującym po przedstawieniu swych listów komisyjnych.

Przy przedstawieniu listów komisyjnych oznaczony będzie okrąg konsularny Konsulatu; wszelka późniejsza zmiana, dotycząca tego okręgu, zakomunikowana zostanie Ministerstwu Spraw Zagranicznych drugiej Strony. Przyzwolenie (exequatur) potrzebne do swobodnego wykonywania ich czynności,

CONVENTION CONSULAIRE

entre la Pologne et le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes.

La République de Pologne et le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes désirant s'entendre sur l'admission dans leurs territoires respectifs de fonctionnaires consulaires et de déterminer les droits, privilèges et immunités réciproques des Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls et Agents Consulaires ainsi que de définir leurs pouvoirs, ont résolu de conclure une Convention Consulaire et ont à cet effet désigné pour leurs plénipotentiaires:

Le Président de la République de Pologne:

Monsieur Zdzisław OKECKI, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de Pologne à Belgrade, et

Monsieur Karol POZNAŃSKI, Chef de Section au Ministère des Affaires Étrangères à Varsovie;

Sa Majesté le Roi des Serbes, Croates et Slovènes:

Monsieur le Docteur Ninko PERITCH, Ministre des Affaires Étrangères du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes,

LESQUELS après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme sont convenus des articles suivants:

Article Premier.

Les Consuls Généraux, Consuls, Vice-Consuls et les Agents Consulaires pourront être des fonctionnaires consulaires de carrière (consules missi) ou bien des fonctionnaires ad honorem (consules electi).

Chacune des Hautes Parties Contractantes aura la faculté d'établir des Consuls Généraux, des Consuls, des Vice-Consuls ou des Agents Consulaires dans les ports, villes et places de l'autre Partie. Les Hautes Parties Contractantes se réservent toutefois le droit de désigner les localités où il ne leur viendra pas d'admettre des fonctionnaires consulaires; cette réserve, bien entendu, ne pourra être appliquée à l'une des Parties sans l'être également à toutes les Puissances.

Article II.

Les Consuls seront réciproquement admis et reconnus selon les règles et formalités établies dans les pays de leur résidence, après avoir présenté leurs lettres de provision.

Lors de la présentation des lettres de provision sera indiquée la circonscription consulaire du consulat; tout changement ultérieur relatif à cette circonscription sera communiqué au Ministère des Affaires Étrangères de l'autre Haute Partie. L'exequatur nécessaire pour le libre exercice de leurs

zostanie im wydane bez opóźnienia i kosztów i po przedstawieniu wymienionego przyzwolenia (exequatur) władza naczelna ich okręgu konsularnego wyda bezzwłocznie odpowiednie zarządzenia, aby umożliwić im wykonywanie ich obowiązków służbowych oraz dopuścić do korzystania ze związanych z tem immunitetów i ulg.

Zapewnia się Konsułom przy pełnieniu ich czynności i przy wykonywaniu obowiązków urzędowych najszerze współdziałanie i najżyczliwszą pomoc ze strony władz Państwa przyjmującego.

Artykuł III.

W ramach upoważnień wydanych przez Rząd Państwa wysyłającego Konsułowie zawodowi będą mieli prawo mianować Agentów Konsularnych w portach, miastach i miejscowościach ich poszczególnych okręgów konsularnych za uprzednią zgodą Ministerstwa Spraw Zagranicznych drugiej Wysokiej Umawiającej się Strony. Agenci ci będą wyposażeni w patent wystawiony przez Konsula, który ich mianował. Wykonywać oni będą swoje czynności pod nadzorem i pod odpowiedzialnością tego ostatniego i korzystać będą z przywilejów i immunitetów, ustalonych przez niniejszą konwencję.

Artykuł IV.

W razie zajścia przeszkody, nieobecności lub śmierci kierowników urzędu konsularnego (Konsulatów Generalnych, Konsulatów, Wicekonsulatów i Agencji Konsularnych), urzędnicy służby konsularnej dopuszczeni będą z samego prawa, w porządku ustalonym przez przepisy każdego z dwóch Umawiających się Państw, do tymczasowego pełnienia funkcji konsularnych.

Władze miejscowe obowiązane będą okazywać im pomoc i opiekę, oraz zapewnić im podczas ich tymczasowego kierownictwa korzystanie z ulg, prerogatyw, immunitetów i przywilejów, przyznanych przez niniejszą konwencję rzeczywistym kierownikom.

Artykuł V.

Konsułowie i Agenci Konsularni będą mogli umieszczać nad wejściem zewnętrznym domu, w którym znajdują się biura Konsulatu lub Agencji Konsularnej, herb z godłem ich Państwa z następującym napisem: „Konsulat, lub Agencja Konsularna” i wywieszać flagę ich Państwa na budynku, w którym się znajduje Konsulat, w dniu uroczystości urzędowych oraz w innych wypadkach przewidzianych przez zwyczaj; rozumie się jednak przytem, że te odznaki zewnętrzne nie mogą być w żadnym wypadku uważane, jako ustanawiające prawo azylu.

Będą oni mogli również, z uwzględnieniem zastrzeżenia zawartego w niniejszym artykule co do prawa azylu, umieszczać herby i wywieszać flagę ich Państwa na statkach i pojazdach, któreimi posługiwali się będą przy wykonywaniu swych czynności urzędowych.

fonctions leur sera délivré sans retard et sans frais, et sur la production dudit exequatur l'autorité supérieure de leur circonscription consulaire prendra immédiatement les mesures nécessaires pour qu'ils puissent s'acquitter des devoirs de leur charge et qu'ils soient admis à la jouissance des immunités et exceptions qui y sont attachées.

Dans l'exercice de leurs fonctions et dans l'accomplissement de leurs missions officielles les Consuls sont assurés de trouver auprès du pays de leur résidence le plus large concours et l'appui le plus bienveillant.

Article III.

Les Consuls de carrière en tant qu'ils y sont autorisés par leurs Gouvernements pourront nommer des Agents Consulaires dans les ports, villes et places de leurs circonscriptions consulaires respectives, avec consentement préalable du Ministère des Affaires Étrangères de l'autre Haute Partie Contractante. Ces Agents seront munis d'un brevet délivré par le Consul qui les aura nommés. Ils exerceront leurs fonctions sous les ordres et sous la responsabilité de ce dernier et jouiront des privilèges et immunités stipulés par la présente Convention.

Article IV.

En cas d'empêchement, d'absence ou de décès des chefs de poste des (Consulats Généraux, Consulats, Vice-Consulats et Agences Consulaires), les fonctionnaires du service Consulaire seront de plein droit admis, dans l'ordre prescrit par les règlements de chacun des deux États contractants, à exercer par interim les fonctions consulaires.

Les autorités locales devront leur prêter l'assistance et protection et leur assurer pendant leur gestion intérimaire, la jouissance des exemptions, prerogatives, immunités et privilèges reconnus par la présente Convention aux titulaires.

Article V.

Les Consuls et les Agents Consulaires pourront placer au-dessus de la porte extérieure de la maison, où sont installés les bureaux du Consulat ou de l'Agence Consulaire, l'écusson de leur nation avec cette inscription: „Consulat ou Agence Consulaire de” et arborer le pavillon de leur pays sur la maison consulaire aux jours des solennités publiques, ainsi que dans les autres circonstances d'usage; il est bien entendu que ces marques extérieures ne pourront jamais être interprétées comme constituant un droit d'asile.

Ils pourront également, sous les réserves formulées dans le présent article en ce qui concerne le droit d'asile, placer les armes de leur nation et arborer le pavillon de leur pays sur les bateaux et voitures qu'ils monteront dans l'exercice de leurs fonctions.

Artykuł VI.

Kierownicy urzędów konsularnych (Konsulatów Generalnych, Konsulatów, Wicekonsulatów i Agencji Konsularnych) i zawodowi urzędnicy służby konsularnej (Konsulowie zastępcy i przydzieleni, Wicekonsulowie, Attachés i Sekretarze konsularni, Szefowie kancelaryj), obywatele Państwa wysyłającego korzystając będą w drugim Państwie ze zwolnienia od rekwizycji, świadczeń dla wojska i obowiązku dostarczania kwater wojskowych, jak również od wszelkich podatków bezpośrednich o charakterze osobistym. O ile jednakże wymienieni urzędnicy posiadają mienie nieruchomości, trudnią się handlem, wykonywają jakikolwiek przemysł lub zajęcie zarobkowe, lub mają kapitały umieszczone w przedsiębiorstwach przemysłowych lub handlowych, nie będą oni mogli korzystać w tym zakresie z żadnego przywileju i podlegać będą tym samym opłatom, ciężarom i opodatkowaniu, jakim podlegają wszyscy obywatele w podobnych warunkach.

Przywileje i zwolnienia ustalone w ustępie pierwszym niniejszego artykułu będą również przyznane innym urzędnikom konsularnym, o ile posiadają oni będą charakter urzędników zawodowych i o ile będą obywatelami Państwa wysyłającego.

Honorowi kierownicy urzędów zwolnieni będą od rekwizycji i obowiązku dostarczania kwater wojskowych co do lokalów przeznaczonych na biura ich kancelaryj i na ich archiwa, w którego to immunitetu będą korzystać nawet, gdy będą obywatelami Państwa przyjmującego.

W przeciągu sześciu miesięcy od dnia objęcia ich stanowiska, kierownicy urzędu i urzędnicy służby konsularnej, jak również inni urzędnicy, wymienieni w ustępie drugim niniejszego artykułu, będą upoważnieni, przenosząc się na terytorjum drugiej Wysokiej Strony, wwieźć bez uiszczania cła lub innej opłaty, nakładanej przy wwozie, swoje umeblowanie i przedmioty gospodarcze, zabrane dla własnego użytku.

Rozumie się, że niniejsze postanowienie nie stosuje się do artykułów spożywczych.

Kierownicy urzędu i urzędnicy służby konsularnej, wymienieni w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, nie będą mogli być aresztowani lub uwięzieni w drodze prewencyjnej, wyjąwszy za przestępstwa karane w myśl ustawodawstwa miejscowego jakiegokolwiek części Państwa przyjmującego karą ponad rok więzienia lub karą cięższą.

W razie ścigania sądowego, aresztowania lub oskarżenia kierownika urzędu lub urzędnika służby konsularnej, wymienionych w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, Rząd Państwa, na którego terytorjum miało miejsce aresztowanie lub oskarżenie, zawiadomi o tem niezwłocznie przedstawiciela dyplomatycznego Państwa, od którego zależy wymieniony urzędnik konsularny.

Kierownicy urzędu i urzędnicy służby konsularnej, wymienieni w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, nie będą podlegać jurysdykcji sądów Pań-

Article VI.

Les chefs des postes consulaires (des Consulats Généraux, Consulats, Vice-Consulats et Agences Consulaires) et les fonctionnaires du service consulaire (consuls suppléants et adjoints, vice-consuls, attachés et secrétaires consulaires, chanceliers) de carrière citoyens de l'État, qui les a nommés, jouiront dans l'autre État de l'exemption de réquisition, prestation et logement militaire, ainsi que de toutes contributions directes ayant le caractère d'impôt personnel. Si toutefois lesdits fonctionnaires possèdent des biens immeubles, font le commerce, exercent quelque industrie ou profession ou ont des capitaux engagés dans des entreprises industrielles ou commerciales, ils ne pourront prétendre sous ces divers rapports à aucun privilège et resteront soumis aux mêmes taxes, charges et impositions que les autres particuliers dans les mêmes conditions.

Les privilèges et exemptions stipulés à l'alinéa premier du présent article seront également accordés aux autres fonctionnaires consulaires, en tant qu'ils auront le caractère de fonctionnaires de carrière et seront ressortissants de l'État qui les a nommés.

Les chefs de postes honoraires seront exempts des réquisitions et logements militaires pour les locaux affectés au bureau de leur chancellerie et à leurs archives, immunité dont ils seront appelés à bénéficier même s'ils sont ressortissants de l'État de leur résidence.

Pendant un délai de six mois courant du jour de la prise de possession de leur emploi les chefs de poste et les fonctionnaires du service consulaire ainsi que les autres fonctionnaires mentionnés à l'alinéa 2 du présent article, seront autorisés en se transférant sur le territoire de l'autre Haute Partie à faire entrer sans payer des droits de douane ou toute autre taxe imposée à l'occasion d'importation, leur mobilier et les ustensiles de ménage pris en usage.

Il est entendu que la présente disposition ne s'applique pas aux articles de consommation.

Les chefs de poste et les fonctionnaires du service consulaire, énumérés à l'alinéa premier du présent article, ne pourront être mis en état d'arrestation ou d'emprisonnement préventif excepté pour les infractions qui en vertu de la législation locale d'une région quelconque du pays de la résidence sont punissables d'une peine de prison au-dessus d'une année ou d'une peine plus grande.

En cas de poursuite judiciaire, d'arrestation ou de mise en accusation d'un chef de poste ou d'un fonctionnaire du service consulaire, prévus à l'alinéa premier du présent article, le Gouvernement de l'État sur le territoire duquel l'arrestation ou la mise en accusation a eu lieu en informera sans délai le Représentant Diplomatique de l'État dont relève ledit fonctionnaire consulaire.

Les chefs de poste et les fonctionnaires du service consulaire, énumérés à l'alinéa premier du présent article, ne seront pas justiciables des tribunaux

stwa przyjmującego z powodu czynności urzędowych dokonanych przez nich w granicach uprawnień, przyznanych przez niniejszą konwencję.

Artykuł VII.

Kierownicy urzędu i urzędnicy służby konsularnej, wymienieni w ustępie pierwszym artykułu VI, będą obowiązani zadośćuczynić wezwaniom, wystosowanym do nich celem przesłuchania ich w charakterze świadków przez sądy Państwa przyjmującego, jeżeli wezwania te zostały skierowane do nich w formie pisma urzędowego i bez zagrożenia sankcją karną na wypadek niestawiennictwa; będą oni jednak mogli, w każdym poszczególnym wypadku, przedstawić jako powód usprawiedliwiający odroczenia ich przesłuchania na późniejszą datę, lecz niezbyt oddaloną, przeszkody wynikające z choroby lub spraw służbowych, nie cierpiących zwłoki.

Powołując się na tajemnicę zawodową lub państwową, będą oni również mogli odmówić składania zeznań, dotyczących faktów związanych z ich urzędowaniem, przedstawienia papierów, dokumentów i rejestrów, których byliby dzierżycielami, lub wyzbycia się tych papierów, dokumentów i rejestrów. W razie, gdyby władza sądowa nie uznała tego tłumaczenia lub wyjątku za uzasadnione, winna powstrzymać się od wszelkich środków przymusowych w stosunku do urzędnika konsularnego, bowiem wszystkie tego rodzaju trudności powinny być uregulowane w drodze dyplomatycznej.

Z zastrzeżeniem przywilejów i immunitetów, wymienionych wyżej, kierownicy urzędu i urzędnicy służby konsularnej będą podlegać kompetencji sądów Państwa przyjmującego narówni z krajowcami, tak w sprawach cywilnych, jak karnych.

Artykuł VIII.

Archiwa konsularne będą w każdym czasie nieetykalne i pod żadnym pozorem władze miejscowe nie będą mogły przeglądać, lub zatrzymywać książek, papierów lub innych przedmiotów, które do nich należą. Wymienione książki, papiery i przedmioty winny zawsze mieścić się zupełnie oddzielnie od ksiąg i papierów, dotyczących handlu i przemysłu, któremi mogliby się trudnić odnośni urzędnicy konsularni i od ich dokumentów prywatnych.

Lokale urzędowe placówek zawodowych będą w każdym czasie nieetykalne. Władze miejscowe nie będą mogły pod żadnym pozorem — z wyjątkiem, gdy chodzić będzie o ściganie przestępstwa, które na mocy ustawodawstwa miejscowego jakiegokolwiek części Państwa przyjmującego jest karane karą więzienia ponad rok lub większą karą, — wkraczać do lokalów konsularnych i nie będą mogły przeglądać lub zatrzymywać papierów urzędowych, które się tam znajdują.

Rozumie się, że lokale konsularne nie będą mogły w żadnym wypadku służyć, jako miejsce azylu.

de l'État de leur résidence à raison des actes de leurs fonctions accomplis par eux dans les limites des attributions qui sont reconnues par la présente Convention.

Article VII.

Les chefs de poste et les fonctionnaires du service consulaire, énumérés à l'alinéa premier de l'article VI, devront déférer aux invitations qui leur seront adressées sous forme de correspondance officielle et sans menace de sanction pénale en cas de noncomparition, par les tribunaux de l'État de leur résidence à l'effet de comparaître comme témoins; mais ils pourront, le cas échéant, faire valoir comme motif légitime, pour remise de leur audition à une date ultérieure mais peu éloignée, des empêchements, résultant d'une maladie ou des nécessités urgentes de service.

Ils pourront également en opposant le secret professionnel ou d'État se refuser à déposer sur tous faits qui ont trait à l'exercice de leurs fonctions, à produire des papiers, documents ou registres dont ils seraient détenteurs ou à se dessaisir de ces papiers, documents ou registres. Au cas où l'autorité judiciaire n'admettrait pas cette excuse ou cette exception comme fondée, elle devra s'abstenir de toute mesure coercitive à l'égard du fonctionnaire consulaire, des difficultés de cette nature devant toujours être réglées par la voie diplomatique.

Sous réserve des privilèges et immunités, mentionnés ci-dessus, les chefs de poste et fonctionnaires du service consulaire seront soumis dans les mêmes conditions que les nationaux, tant en matière civile qu'en matière criminelle, à la juridiction des tribunaux de l'État de leur résidence.

Article VIII.

Les archives consulaires seront inviolables en tout temps et les autorités locales ne pourront sous aucun prétexte visiter ou saisir les livres, les papiers et autres objets qui en font partie. Ces livres, papiers et objets devront toujours être complètement séparés des livres et papiers relatifs au commerce ou à l'industrie que pourraient exercer les fonctionnaires respectifs et de leurs documents privés.

Les locaux officiels des postes de carrière seront en tout temps inviolables. Les autorités locales ne pourront sous aucun prétexte — excepté le cas où il s'agira de poursuivre une infraction qui, en vertu de la législation locale d'une région quelconque du pays de la résidence, est punissable d'une peine d'emprisonnement au-dessus d'une année ou d'une peine plus grande — pénétrer dans les locaux consulaires et dans aucun cas ne pourront visiter ou saisir les papiers officiels qui s'y trouvent.

Il est bien entendu que les locaux consulaires ne pourront dans aucun cas servir de lieu d'asile.

Artykuł IX.

Konsulowie i Agenci Konsularni obydwóch Umawiających się Państw mają prawo wykonywania opieki nad swymi obywatelami i obrony, na podstawie prawa i zwyczajów międzynarodowych, wszelkich praw i interesów obywateli ich Państwa.

W tym celu będą oni mogli zwracać się do wszelkich władz ich okręgu celem uzyskania potrzebnych informacji i wyjaśnień; będą mogli również zwracać się do wszelkich władz administracyjnych ich okręgu celem przeciwstawienia się wszelkiemu naruszeniu konwencji lub traktatów istniejących między obydwoma Państwami, oraz jakiegokolwiek nadużyciu, które ich obywatelom dawałoby powód do zażaleń.

O ile ich zażalenie nie były przyjęte przez władze miejscowe ich okręgu, będą oni mogli się zwracać bezpośrednio do Rządu Państwa przyjmującego jedynie w razie braku jakiegokolwiek przedstawiciela dyplomatycznego ich Państwa.

Artykuł X.

Konsulowie i Agenci Konsularni każdej z Wysokich Umawiających się Stron, o ile zostali do tego upoważnieni przez władze Państwa wysyłającego, będą mieli prawo:

1) przyjmować bądź w swem biurze, bądź na pokładzie statków ich Państwa wszelkie oświadczenia, które mieliby do złożenia kapitanowie, członkowie załogi, pasażerowie, kupcy i wszyscy inni obywatele Państwa wysyłającego;

2) przyjmować w charakterze notariuszów akty prawne jednostronne i dwustronne, jak również rozporządzenia ostatniej woli obywateli Państwa wysyłającego;

3) przyjmować w charakterze notariuszów wszelkie akty niezależnie od obywatelstwa stron, pod warunkiem, aby odnosiły się one do dóbr znajdujących się na terytorjum Państwa wysyłającego, do czynności mających być dokonaniem, lub do wszelkich praw, mających mieć skutek na terytorjum Państwa wysyłającego;

4) uwierzytelniać podpisy obywateli Państwa wysyłającego;

5) uwierzytelniać lub tłumaczyć wszelkiego rodzaju akta i dokumenty, pochodzące od władz lub urzędników ich Państwa lub Państwa przyjmującego.

Akta i dokumenty wyżej wymienione, jak również tłumaczenia, odpisy i wyciągi, wystawione lub uwierzytelnione przez Konsula lub Agenta Konsularnego w formie wymaganej przez przepisy Państwa, od którego zależą wyżej wymienieni urzędnicy konsularni i zaopatrzone pieczęcią konsularną, będą uznane w Państwie przyjmującym Konsula lub Agenta Konsularnego jako dokumenty, odpisy, wyciągi lub tłumaczenia autentyczne i będą miały to samo znaczenie prawne i tę samą moc dowodową, jak gdyby były wystawione, uwierzytelnione lub tłumaczone przez notariuszów lub innych właściwych urzędników państwowych Państwa przyjmującego.

Article IX.

Les Consuls et les Agents Consulaires des deux États contractants ont le droit de protéger leurs nationaux et de défendre en vertu du droit et des usages internationaux tous les droits et intérêts des ressortissants de leur pays.

À cet effet ils pourront s'adresser à toutes les autorités de leur circonscription en vue d'obtenir les renseignements et explications nécessaires; ils pourront aussi s'adresser à toutes les autorités administratives de leur circonscription pour réclamer contre toute infraction aux conventions ou aux traités existants entre les deux pays et contre tout abus dont leurs nationaux auraient à se plaindre.

Si leurs réclamations n'étaient pas accueillies par les autorités locales de leur circonscription, ils ne pourraient avoir recours directement au Gouvernement de l'État dans lequel ils résident qu'en absence de tout Représentant Diplomatique de leur pays.

Article X.

Les Consuls et les Agents Consulaires de chacune des Hautes Parties Contractantes, en tant qu'ils y seront autorisés par les autorités de l'État qui les a nommés, auront le droit:

1) de recevoir soit dans leur chancellerie, soit à bord des navires de leur nation toutes déclarations que pourraient avoir à faire les capitaines, les gens de l'équipage, les passagers, les négociants et tous autres ressortissants de l'État qui les a nommés;

2) de recevoir comme notaires les actes juridiques unilatéraux et bilatéraux ainsi que les dispositions testamentaires des ressortissants de l'État qui les a nommés;

3) de recevoir comme les notaires tous les actes quelle que soit la nationalité des parties, pourvu que ceux-ci aient rapport à des biens situés, à des affaires à traiter ou à tout droit à faire valoir sur le territoire de l'État qui les a nommés;

4) de légaliser la signature des ressortissants de l'État qui les a nommés;

5) de légaliser ou traduire toute espèce d'actes et documents émanant des autorités ou fonctionnaires de leur pays ou du pays de leur résidence.

Les actes et documents ci-dessus énumérés, ainsi que les traductions, copies ou extraits, dressés ou légalisés par le Consul ou l'Agent Consulaire dans les formes requises par les prescriptions de l'État dont relèvent lesdits fonctionnaires consulaires, et munis du sceau consulaire, seront reconnus dans le pays de résidence du Consul et de l'Agent Consulaire comme documents, copies, extraits ou traductions authentiques et auront la même valeur juridique et la même force probante que s'ils avaient été dressés, légalisés ou traduits par des notaires ou autres officiers publics compétents du pays de la résidence.

O ile akta te lub inne dokumenty dotyczą spraw, mających być wykonanymi w Państwie przyjmującym Konsula lub Agenta Konsularnego, będą musiały podlegać opłatom stemplowym i innym opłatom wymaganych przez ustawy wymienionego Państwa, jak również podlegać będą wszystkim innym formalnościom obowiązującym w danej dziedzinie w tem Państwie.

Rozumie się, że powyższe postanowienia nie będą miały zastosowania do aktów prawnych dwustronnych, dotyczących przeniesienia prawa własności lub mających na celu obciążenie nieruchomości znajdujących się na terytorjum Państwa przyjmującego Konsula lub Agenta Konsularnego.

Artykuł XI.

Konsulowie i Agenci Konsularni każdej z Wysokich Umawiających się Stron będą mogli, w granicach upoważnień nadanych im przez ustawy i rozporządzenia ich Państwa, sporządzać akta urodzenia i zejścia obywateli Państwa wysyłającego.

Rozumie się, że niniejsze postanowienie nie może w żaden sposób naruszać obowiązku nałożonego przez ustawy krajowe na zainteresowanych składania oświadczeń o urodzeniach i zgonach władzom miejscowym.

Artykuł XII.

Konsulowie i Agenci Konsularni każdej z obydwóch Wysokich Umawiających się Stron będą mieli prawo, zgodnie z przepisami konsularnymi Państwa wysyłającego, wydawać swoim obywatelom paszporty i inne dokumenty osobiste, jak również wizować paszporty, świadectwa stwierdzające pochodzenie lub przybycie towarów oraz inne podobne dokumenty.

Artykuł XIII.

Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się wzajemnie wydawać sobie na żądanie należycie uwierzytelnione wypisy z akt urodzenia, uznania i uprawnienia dzieci nieslubnych, jak również aktów przysposobienia, aktów ślubnych i zejścia, dotyczących obywateli drugiej Strony.

Ułożenie i przekazanie wymienionych aktów nastąpi w formie przyjętej w każdym Państwie i za uiszczeniem opłat przewidzianych przez ustawy i regulaminy tam obowiązujące, za pośrednictwem Konsulatów i Agencji Konsularnych Wysokiej Strony, która zażądała wydania. Ułożenie i przekazanie nastąpi jednakże bez kosztów, gdy rzeczony wypisy zażądane będą drogą dyplomatyczną, do celów urzędowych Wysokich Umawiających się Stron lub na rzecz osób ubogich.

Artykuł XIV.

Uprawnienia Konsulów i Agentów Konsularnych Wysokich Umawiających się Stron w zakresie

Si ces actes ou autres documents visent des affaires devant recevoir leur exécution dans le pays où réside le Consul ou l'Agent Consulaire, ils devront être soumis aux droits de timbre et autres taxes exigées par les lois dudit pays, ainsi qu'à toutes les autres formalités régissant la matière dans ce pays.

Il est entendu que les dispositions ci-dessus ne seront pas applicables aux actes juridiques bilatéraux concernant le transfert du droit de propriété ou ayant pour but de grever des immeubles situés sur le territoire de l'État de la résidence du Consul ou de l'Agent Consulaire.

Article XI.

Les Consuls et les Agents Consulaires de chacune des deux Hautes Parties Contractantes pourront, en tant qu'ils seront autorisés par les lois et les règlements de leur pays, dresser les actes de naissance et de décès des ressortissants de l'État qui les a nommés.

Il est bien entendu que la présente stipulation ne peut nullement porter atteinte à l'obligation imposée par les lois territoriales aux intéressés de faire des déclarations de naissance et de décès aux autorités locales.

Article XII.

Les Consuls et les Agents Consulaires de chacune des deux Hautes Parties Contractantes auront, conformément aux règlements consulaires de l'État qui les a nommés le droit de délivrer à leurs nationaux les passeports et autres documents personnels, ainsi que de viser les passeports, les certificats constatant l'origine ou la provenance des marchandises et d'autres pièces analogues.

Article XIII.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent réciproquement à se délivrer sur demande des expéditions dûment légalisées des actes de naissance, de reconnaissance et de légitimation d'enfants naturels, ainsi que des actes d'adoption, de mariage et de décès concernant les ressortissants de l'autre Partie.

La rédaction et la communication desdites expéditions auront lieu, en la forme usitée dans chaque pays et contre le paiement des taxes prévues par les lois et règlements qui y sont en vigueur, par l'intermédiaire des Consuls et des Agences Consulaires de la Haute Partie qui en aurait fait la demande. La rédaction et la communication en auront toutefois lieu sans frais, quand les expéditions en question seront réclamées par la voie diplomatique, pour les besoins officiels des Hautes Parties Contractantes ou en faveur des personnes indigentes.

Article XIV.

Les attributions des Consuls et des Agents Consulaires des Hautes Parties Contractantes en matière

spadków są ustalone przez postanowienie konwencji dotyczącej stosunków prawnych obywateli obu Państw w zakresie prawa cywilnego i karnego, zawartej pomiędzy Wysokimi Umawiającymi się Stronami 4-go maja 1923 roku.

Artykuł XV.

Konsulowie i Agenci Konsularni każdej z Wysokich Umawiających się Stron uprawnieni są do udzielania wszelkiej pomocy i opieki okrętom handlowym i wojennym ich narodowości, przebywającym w portach ich okręgu konsularnego.

W tym celu mogą oni udawać się osobiście lub wysłać swoich delegatów na pokład okrętów handlowych i wojennych, z chwilą gdy okręty te zostaną dopuszczone do swobodnego komunikowania się z lądem. Na okrętach handlowych mogą oni również przeszukiwać kapitanów i załogę, badać papiery okrętowe, przyjmować — zgodnie z postanowieniami artykułu X niniejszej konwencji — zeznania o podróży, jej celu i o wydarzeniach w czasie jej trwania, mogą sporządzać wykazy ładunkowe i ułatwiać odprawę swych okrętów handlowych.

W portach, gdzie ma swoją siedzibę Konsul lub Agent Konsularny jednej z Umawiających się Stron, urzędnicy sądowi i administracyjni, oraz urzędnicy i agenci miejscowego urzędu celnego nie będą mogli dokonywać na pokładzie okrętów handlowych poszukiwań i rewizji, prócz zwykłych rewizji celnych i sanitarnych, ani aresztować (z wyjątkiem schwytnia na gorącym uczynku) lub zatrzymywać, ani też podejmować innych czynności urzędowych, wymagających zastosowania środków przymusowych, nie zawiadomiwszy o tem uprzednio, a w wypadkach nagłych w samej chwili dokonywania czynności Konsula lub Agenta Konsularnego Państwa, do którego należy statek, a to w tym celu, aby dany urzędnik konsularny mógł być obecny przy wykonywaniu tych czynności. Władze miejscowe winny również zawiadomić zawczasu Konsula lub Agenta Konsularnego, aby mógł on być obecny przy deklaracjach, składanych przez kapitanów lub załogę przed miejscowymi sądami lub urzędami administracyjnymi.

W wezwaniu, które zostanie wystosowane w wymienionych wypadkach do Konsulów lub Agentów Konsularnych, należy wskazać ściśle godzinę, a jeżeli Konsulowie lub Agenci Konsularni nie stawiają się osobiście na czas, ani nie wydelegują swego zastępcy, czynności takie odbędą się w ich nieobecności. Właściwe władze miejscowe winny jednak możliwie najszybciej zawiadomić Konsula lub Agenta Konsularnego o rewizjach i innych czynnościach urzędowych, o których mowa w poprzednim ustępie, dokonanych w jego nieobecności, oraz wskazać równocześnie powody pośpiechu; władze miejscowe winny postąpić w ten sam sposób w wypadkach, kiedy Konsul lub Agent Konsularny nie ma siedziby w danym porcie.

Artykuł XVI.

We wszystkich sprawach dotyczących policji portowej, załadowywania i wyładowywania okrętów

des successions sont déterminées par les dispositions de la Convention réglant les relations juridiques des ressortissants respectifs dans la matière civile et pénale, conclue entre les Hautes Parties Contractantes le 4 mai 1923.

Article XV.

Les Consuls et les Agents Consulaires de chacune des deux Hautes Parties Contractantes auront le droit de porter tout secours et toute assistance aux navires de commerce et aux navires de guerre de leur nation, séjournant dans les ports de leur circonscription consulaire.

À cet effet ils pourront aller personnellement ou envoyer des délégués à bord des navires de commerce et des navires de guerre de leur nation, après que ces navires auront été admis en libre pratique. En ce qui concerne les navires de commerce ils pourront également interroger les capitaines et l'équipage, examiner les papiers du bord, recevoir — conformément aux stipulations de l'article X de la présente Convention — les déclarations sur leur voyage, leur destination et les incidents de la traversée, dresser des manifestes et faciliter l'expédition de leurs navires de commerce.

Les fonctionnaires de l'ordre judiciaire et administratif et les officiers et agents de la douane du pays ne pourront — dans les ports où réside un Consul ou Agent Consulaire de l'un des deux États Contractants — opérer à bord des navires de commerce de l'autre Partie ni recherches, ni visites, autres que les visites ordinaires de douane et de santé, ni arrestation (sauf en cas de flagrant délit), emprisonnement ou autre fonction officielle nécessitant des moyens de contrainte, sans prévenir auparavant ou en cas d'urgence au moment même de la perquisition, le Consul ou l'Agent Consulaire de la nation à laquelle le bâtiment appartient afin qu'il puisse assister à la visite. Ils devront également donner en temps opportun au Consul ou à l'Agent Consulaire les avis nécessaires pour qu'il puisse assister aux déclarations que les capitaines et les équipages auraient à faire devant les tribunaux ou l'administration du pays.

L'invitation qui sera adressée dans les cas précités aux Consuls et Agents Consulaires indiquera une heure précise, et si les Consuls et Agents Consulaires négligent de s'y rendre en personne ou de se faire représenter par un délégué, il sera procédé en leur absence. Les autorités locales compétentes seront toutefois tenues d'informer sans délai le Consul ou l'Agent Consulaire de toute visite ou autre fonction officielle, dont il est question dans l'alinéa précédent, opérées en leur absence, et d'indiquer en même temps les justes raisons d'urgence; elles feront de même lorsque le Consul ou l'Agent Consulaire ne résidera par dans le port.

Article XVI.

En tout ce qui concerne la police des ports, le chargement et le déchargement des navires de com-

handlowych oraz bezpieczeństwa towarów, mienia i bagaży, stosowane będą ustawy, dekrety i rozporządzenia miejscowe z tem jednak wyraźnym zastrzeżeniem, że wszelkie przywileje i ulgi, które zostaną przyznane w danym porcie przez jedną z Wysokich Umawiających się Stron swym własnym okrętom handlowym lub okrętom handlowym trzeciego Państwa, będą również przyznane w tym porcie okrętom drugiej Umawiającej się Strony.

Konsulom i Agentom Konsularnym przysługuje w granicach, przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa wysyłającego, wyłączne prawo nadzoru nad utrzymaniem wewnętrznego porządku na pokładzie handlowych okrętów swego Państwa; winni oni zgodnie z ustawami Państwa wysyłającego załatwiać sami wszelkie spory, mogące wyniknąć między kapitanami, oficerami i marynarzami tych statków, w szczególności zaś takie, które dotyczą płacy i wypełnienia wzajemnych zobowiązań.

Interwencja władz miejscowych może mieć miejsce tylko wówczas, gdy zaszele na pokładzie statku zaburzenia mogłyby naruszyć spokój publiczny na lądzie lub w porcie, lub gdy osoba do załogi statku nie należąca byłaby w nie zamieszana; lecz nawet i w tym wypadku władze miejscowe winny, o ile możliwe uprzednio zawiadomić o tem właściwego Konsula lub Agenta Konsularnego.

We wszystkich innych wypadkach wspomniane wyżej władze ograniczają się do udzielenia Konsulom lub Agentom Konsularnym poparcia, o ile oni tego zażądają, dla łatwiejszego wykonywania ich czynności.

Artykuł XVII.

Konsulowie i Agenci Konsularni mogą żądać aresztowania oraz odstawienia bądź na pokład statku bądź do kraju ojczystego oficerów, marynarzy i wszelkich innych osób, należących w jakimkolwiek charakterze do załogi okrętów handlowych Państwa wysyłającego, które zbiegły na terytorjum jednej z Umawiających się Stron.

W tym celu winni oni zwracać się pisemnie do właściwych władz miejscowych i wykazywać na podstawie papierów okrętowych lub listy zaciągowej, lub też w razie braku tych dokumentów na podstawie uwierzytelnionych wypisów z nich, że osoby, których wydania się domagają, należą rzeczywiście do składu załogi. W miejscowościach, w których nie ma ani Konsula, ani Agenta Konsularnego, żądanie wydania może być wystosowane do władz miejscowych przez kapitana lub osobę, która sprawuje dowództwo, z zachowaniem jednak formalności, przewidzianych w niniejszym ustępie.

Wobec żądania w ten sposób uzasadnionego, władze miejscowe nie mogą odmówić wydania, z wyjątkiem wypadku, kiedy będzie przedstawiony dowód, że osoba, której wydania zażądano, jest obywatelem miejscowym, albo jeżeli osoba zbiegła dopuściła się na lądzie jakiegoś przestępstwa; w tym ostatnim wypadku władze miejscowe mogą odroczyć wydanie, aż do czasu wydania wyroku przez sąd właściwy i całkowitego wykonania wyroku. Wyżej wymienionym urzędnikom konsularnym winna być

merce et la sûreté des marchandises, biens et effets, on observera les lois, ordonnances et réglemens du pays, sous la condition expresse que tout privilège et toute faveur qui seraient accordés dans un port déterminé par l'une des Hautes Parties Contractantes à ses propres navires marchands ou aux navires marchands d'une tierce Puissance, seront également accordés dans ce port aux navires de l'autre Partie.

Les Consuls et les Agents Consulaires, dans les limites prévues par la législation de l'État qui les a nommés, seront chargés exclusivement du maintien de l'ordre intérieur à bord des navires marchands de leur nation; ils régleront eux-mêmes conformément aux lois de l'État qui les a nommés les litiges de toute nature qui surviendraient entre les capitaines, les officiers et les matelots de ces navires, et spécialement celles relatives à la solde et à l'accomplissement des engagements réciproquement contractés.

Les autorités locales ne pourront intervenir que lorsque les désordres survenus à bord des navires seraient de nature à troubler la tranquillité publique à terre ou dans le port, ou quand une personne ne faisant pas partie de l'équipage s'y trouverait mêlée. Même dans ce cas les autorités locales en donneront avis, si faire se peut préalablement, au Consul ou Agent Consulaire compétent.

Dans tous les autres cas les autorités précitées se borneront à prêter leur appui aux Consuls et aux Agents Consulaires, si elles en sont requises par eux, pour leur faciliter l'accomplissement de leurs fonctions.

Article XVII.

Les Consuls et les Agents Consulaires pourront faire arrêter ainsi que renvoyer, soit à bord soit dans leur patrie, les officiers, matelots et toute autre personne faisant partie à quel titre que ce soit des équipages des navires de commerce de leur nation, qui auraient déserté sur le territoire de l'un des États contractants.

À cet effet, ils devront s'adresser par écrit aux autorités locales compétentes et justifier, en produisant les registres du bâtiment ou le rôle d'équipage, ou à défaut de ces documents un extrait authentique, que les personnes réclamées faisaient réellement partie de l'équipage. Dans les localités où il n'y aura ni Consul ni Agent Consulaire la demande d'extradition pourra être adressée aux autorités locales, tout en observant les formalités prescrites par le présent alinéa, par le capitaine ou celui qui commande le navire.

Sur cette demande ainsi justifiée, la remise des déserteurs ne pourra être refusée, excepté les cas où il serait prouvé que la personne réclamée est un ressortissant du pays, ou bien que le déserteur a commis quelques infractions à terre; dans ce dernier cas l'autorité locale pourra surseoir à la remise jusqu'à ce que le tribunal ait rendu sa sentence et que celle-ci ait reçu pleine et entière exécution. On donnera en outre auxdits fonctionnaires consulaires tout secours et toute assistance pour la recherche et arrestation de

nadto udzielona wszelka pomoc i poparcie w celu odszukania i zatrzymania zbiegów, którzy na skutek pisemnego żądania i na koszt Konsulatu lub Agencji Konsularnej będą osadzeni i trzymani w więzieniach miejscowych aż do chwili odstawienia ich zpowrotem na pokład okrętu ojczystego lub do czasu nadejścia sposobności odesłania ich do ojczyzny. Jeżeli jednak sposobność ta nie nastąpi w przeciągu dwóch miesięcy od dnia zatrzymania lub jeżeli koszta ich więzienia nie byłyby regularnie wpłacane, wspomniani zbiegowie winni być wypuszczeni na wolność, za uprzedzeniem na trzy dni naprzód uczynionem zawiadomieniem Konsula lub Agenta Konsularnego i nie będą mogli być ponownie zatrzymani z tego samego powodu.

Wysokie Umawiające się Strony zgadzają się, że oficerowie, marynarze i inne osoby należące do załogi, o ile są obywatelami Państwa, na którego terytorjum zbiegli (dla Polski również obywatelami Wolnego Miasta Gdańska) są wyjęci z pod przepisów niniejszego artykułu.

Artykuł XVIII.

Jeżeli okręt, należący do Rządu lub do obywateli jednego z Umawiających się Państw, ulegnie rozbiciu lub osiadzie na mieliźnie u wybrzeża drugiego Strony, władze miejscowe winny zawiadomić niezwłocznie o tem Konsula lub Agenta Konsularnego, w którego okręgu konsularnym zaszedł wypadek.

Wszelkie czynności, związane z akcją ratowniczą okrętów wojennych i handlowych jednego z obydwóch Państw, które ulegną rozbiciu lub osiadą na mieliźnie na wodach terytorjalnych drugiego Państwa, odbywać się będą pod kierunkiem Konsulów lub Agentów Konsularnych.

Władze miejscowe obydwóch Państw będą mogły interwenjować jedynie w celu udzielenia pomocy urzędnikom konsularnym, utrzymania porządku, zabezpieczenia interesów osób, uczestniczących w akcji ratowniczej, zapewnienia wykonania zarządzeń, dotyczących wwozu i wywozu uratowanych towarów, jak również w celu udzielenia ochrony ogólnym interesom żeglugi.

W razie nieobecności i aż do chwili przybycia na miejsce Konsulów, Agentów Konsularnych, lub ich przedstawicieli, władze miejscowe winny przedsięwziąć wszelkie niezbędne środki dla zapewnienia opieki osobom i dla przechowania przedmiotów uratowanych.

Za interwencję swą w tych wypadkach władze miejscowe nie mogą pobierać żadnych opłat; to samo tyczy się będzie opłat przewidzianych przez ustawodawstwo miejscowe dla publicznego przetargu rozbitych okrętów, ich szczątków i uratowanych towarów, z wyjątkiem tych, które spowodowane będą akcją ratowniczą, oraz przechowaniem uratowanych przedmiotów, oraz którym w podobnych wypadkach podlegać będą okręty wojenne i handlowe krajowe i Państwa najbardziej uprzywilejowanego.

W razie wątpliwości co do przynależności rozbitych okrętów, zarządzenia przewidziane w niniejszym artykule, należą wyłącznie do kompetencji władz miejscowych.

ces déserteurs qui seront conduits dans les prisons du pays et y seront détenus, à la demande écrite et aux frais du Consulat ou de l'Agence Consulaire, jusqu'au moment où ils seront réintégrés à bord d'un navire national ou jusqu'à ce qu'une occasion se présente de les rapatrier. Si, toutefois, cette occasion ne se présenterait pas dans le délai de deux mois à compter du jour de l'arrestation ou si les frais de leur détention n'étaient pas régulièrement acquittés, moyennant un avis donné au Consul ou à l'Agent Consulaire trois jours à l'avance, lesdits déserteurs seront remis en liberté sans qu'ils puissent être arrêtés de nouveau pour la même cause.

Les Hautes Parties Contractantes conviennent que les officiers et matelots ou autres individus de l'équipage, ressortissants du pays dans lequel ils auront déserté (en outre pour la Pologne les ressortissants de la ville libre de Dantzig), sont soustraits aux stipulations du présent article.

Article XVIII.

Lorsqu'un navire appartenant au Gouvernement ou à des ressortissants de l'un des deux pays contractants fera naufrage ou échouera sur le littoral de l'autre, les autorités locales devront en avertir sans retard le Consul ou l'Agent Consulaire dans la circonscription duquel le sinistre aura lieu.

Toutes les opérations relatives au sauvetage des navires de guerre ou de commerce de l'un des deux États qui aura fait naufrage ou aura échoué dans les eaux territoriales de l'autre État seront dirigées par les Consuls ou les Agents Consulaires.

L'intervention des autorités locales n'aura lieu dans les deux pays que pour assister les fonctionnaires consulaires, maintenir l'ordre, garantir les intérêts des sauveteurs étrangers à l'équipage, assurer l'exécution des dispositions à observer pour l'entrée et la sortie des marchandises sauvées, ainsi que pour sauvegarder les intérêts généraux de la navigation.

En absence et jusqu'à l'arrivée des Consuls ou des Agents Consulaires ou de leurs délégués, les autorités locales devront prendre toutes les mesures nécessaires pour la protection des personnes et la conservation des objets qui auront été sauvés du naufrage.

L'intervention des autorités locales dans ces différents cas ne donnera lieu à la perception de frais d'aucune sorte; il en sera de même quant aux taxes prévues par la législation locale pour les cas de vente aux enchères publiques des épaves et des marchandises sauvées, sauf toutefois ceux qui nécessiteront les opérations de sauvetage, ainsi que la conservation des objets sauvés, et ceux auxquels seraient soumis en pareil cas les navires de guerre ou de commerce nationaux ou ceux de la nation la plus favorisée.

En cas de doute sur la nationalité des navires naufragés, les dispositions mentionnées dans le présent article seront de la compétence exclusive de l'autorité locale.

Uratowane towary i przedmioty będą wolne od wszelkich opłat celnych pod warunkiem, że nie zostaną przeznaczone dla spożycia w danym kraju.

Artykuł XIX.

We wszystkich wypadkach, kiedy w umowach pomiędzy armatorami, załodzcami i ubezpieczającymi nie będzie przepisów odmiennych, awaryje, którym uległy na morzu okręty wojenne lub handlowe obojczych Państw, bez względu na to, czy zwinęły one do portu dobrowolnie, czy też na skutek przymusowego schronienia się, będą załatwiane przez Konsulów lub Agentów Konsularnych własnego Państwa, chyba że w sprawie tych awaryj są zainteresowani obywatele Państwa przyjmującego lub Państwa trzeciego; w tym wypadku i w braku polubownego układu między wszystkimi zainteresowanymi, uregulowanie tych spraw należeć będzie do władz miejscowych.

Artykuł XX.

Każda z Wysokich Umawiających się Stron zobowiązuje się zapewnić ponadto drugiej stronie w zakresie ustanawiania Konsulatów, zarówno jak i we wszystkim, co dotyczy wykonywania czynności konsularnych oraz korzystania ze zwolnień, praw, przywilejów, immunitetów i zaszczytów zasadę największego urzwywilejowania. Strony zgadzają się jednak, że żadna z Wysokich Umawiających się Stron nie będzie mogła powoływać się na klauzulę największego urzwywilejowania, oraz żadać dla swoich urzwywników konsularnych innych lub dalej idących zwolnień, praw, przywilejów, immunitetów i zaszczytów niż te, które sama przvzna urzwywnikom i funkcjonarzuszom konsularnym drugiej strony.

Artykuł XXI.

Wszędzie, gdzie w niniejszej konwencji jest mowa o „Konsulu” rozumie się przez to Konsulów Generalnych, Konsulów i Wice-Konsulów; również tam, gdzie jest mowa o „Konsulatach” rozumie się Konsulaty Generalne, Konsulaty i Wice-Konsulaty.

Artykuł XXII.

Wszystkie postanowienia niniejszej konwencji, dotyczące uprawnień Konsulatów, stosują się w równej mierze do urzwywników dyplomatycznych Wysokich Umawiających się Stron, o ile są oni uprawnieni do wykonywania czynności konsularnych.

Artykuł XXIII.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana i dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie, gdy tylko to będzie możliwe. Wejdzie ona w życie w miesiąc po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Konwencja niniejsza obowiazywać będzie tak długo, dopóki nie będzie wypowiedziana przez jedną z Wysokich Umawiających się Stron. Skutki tego wypowiedzenia nastąpią dopiero po upływie okresu sześciomiesięcznego.

NA DOWÓD CZEGO odnośni pełnomocnicy niniejszą konwencję podpisali i opatrzyli ją swemi pieczęciami.

Les marchandises et les effets sauvés ne sont sujet au payement d'aucun droit de douane, à moins qu'ils n'entrent pas dans la consommation intérieure.

Article XIX.

Toutes les fois qu'il n'y aura pas de stipulations contraires entre les armateurs, chargeurs ou assureurs, les avaries que les navires de guerre ou de commerce des deux pays auront souffertes en mer, soit qu'ils entrent dans les ports respectifs volontairement ou par relâche forcée, seront réglées par les Consuls ou les Agents Consulaires de leur nation, à moins que des ressortissants du pays dans lequel résident lesdits Consuls ou Agents Consulaires ou ceux d'une tierce Puissance ne soient intéressés dans ces avaries; dans ce cas et à défaut de compromis amiable entre toutes les parties intéressées, elles devront être réglées par l'autorité locale.

Article XX.

Chacune des Hautes Parties Contractantes s'engage à accorder en outre à l'autre Partie, en matière d'établissement consulaire comme en tout ce qui concerne l'exercice des fonctions consulaires ainsi que la jouissance des exemptions, droits, privilèges, immunités et honneurs, le traitement de la nation la plus favorisée. Il est convenu toutefois, qu'aucune des Hautes Parties Contractantes ne pourra invoquer le bénéfice résultant de la clause de la nation la plus favorisée et exiger en faveur de ses fonctionnaires consulaires des exemptions, droits, privilèges, immunités et honneurs autres ou plus étendus que ceux accordés par elle-même aux fonctionnaires consulaires de l'autre Partie.

Article XXI.

Partout, où dans la présente convention il est question de „Consul” — on entend par cela les Consuls Généraux, les Consuls et les Vice-Consuls; de même par „Consulat” on entend les Consulats Généraux, les Consulats et les Vice-Consulats.

Article XXII.

Toutes les dispositions de la présente Convention concernant les attributions des Consuls s'appliquent également aux fonctionnaires diplomatiques des Hautes Parties Contractantes et tant que ces derniers sont autorisés à exercer les fonctions consulaires.

Article XXIII.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Varsovie aussitôt que faire se pourra. Elle entrera en vigueur un mois après la date de l'échange des ratifications.

La présente Convention restera en vigueur aussi longtemps qu'elle ne sera pas dénoncée par l'une des Hautes Parties Contractantes. Cette dénonciation ne devra produire ses effets qu'après l'expiration d'un délai de six mois.

EN FOI DE QUOI les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Sporządzono w dwóch oryginalnych egzemplarzach francuskich w Białogrodzie dnia dwudziestego szóstego marca tysiąc dziewięćset dwudziestego siódmego roku.

Za Rzeczpospolitą Polską:

Okęcki
Karol Poznański

Za Królestwo Serbów, Chorwatów i Słoweńców:

Ninko Peritch

Zaznajomiwszy się z powyższą konwencją uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną zarówno w całości jak i każde z zawartych w niej postanowień; oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

NA DOWÓD CZEGO, wydaliśmy Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 5 maja 1931 r.

(—) *I. Mościcki*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej
Prezes Rady Ministrów:

(—) *W. Sławek*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *August Zaleski*

L. S.

Fait à Belgrade en doubles originaux français le six mars mil neuf cent vingt sept.

Pour la République de Pologne:

Okęcki
Karol Poznański

Pour le Royaume des Serbes, Croates et Slovènes:

Ninko Peritch

Après avoir vu et examiné ladite Convention, Nous l'avons approuvée et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclarons qu'elle est acceptée, ratifiée et confirmée, et promettons qu'elle sera inviolablement observée.

EN FOI DE QUOI, Nous avons donné les présentes, revêtues du Sceau de la République.

A Varsovie, le 5 mai 1931.

(—) *I. Mościcki*

Par le Président de la République
Le Président du Conseil des Ministres:

(—) *W. Sławek*

Le Ministre des Affaires Étrangères:

(—) *August Zaleski*

L. S.

846.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 2 grudnia 1931 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji konsularnej między Polską a Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców, podpisanej w Belgradzie dnia 6 marca 1927 roku.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu art. XXIII konwencji konsularnej między Polską a Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców, podpisanej w Belgradzie dnia 6 marca 1927 roku, nastąpiła w Warszawie w dniu 2 grudnia 1931 roku wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższej konwencji.

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

847.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 grudnia 1931 r.

o stroju urzędowym prezesów i sędziów Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Na podstawie § 28 regulaminu Najwyższego Trybunału Administracyjnego, wydanego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 537) zarządza się co następuje:

§ 1. W zakresie stroju urzędowego prezesów i sędziów Najwyższego Trybunału Administracyjnego obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1925 r. o stroju urzędowym prezesów i sędziów Najwyższego Trybunału Administracyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 538).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1928 r. w sprawie wydania regulaminu Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Prezes Rady Ministrów: *A. Prystor*

848.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 grudnia 1931 r.

w sprawie odstąpienia gminie m. st. Warszawy gruntów państwowych na cele rozbudowy miasta.

Na podstawie art. 14 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 42,